

نسل کشی مردم فلسطینی غزه ادامه دارد!

بهرام رحمانی

bahram.rehmani@gmail.com

به گزارش خبرگزاری‌های بین‌المللی، حمله هوایی و زمینی ارتش اشغالگر و نسل‌کش اسرائیل به غزه ادامه دارد. اکنون علاوه بر اعتراضات مداوم افکار عمومی مردم آزادی‌خواه، نیروهای چپ و ضدجنگ جهان بر علیه نسل‌کشی دولت اسرائیل، حتی اکنون دولت‌های حامی دولت اسرائیل در اروپا نیز مجبور شده‌اند به این نسل‌کشی اسرائیل در غزه اعتراض و یا انتقاد کنند.

نیروهای دفاع مدنی این حمله را «قتل‌عامی وحشتناک» توصیف می‌کنند. وزارت بهداشت غزه هم‌چنین می‌گوید ۲۹ کودک و سالمند که در روزهای اخیر در غزه جان باخته‌اند، به‌عنوان «مرگ ناشی از گرسنگی» ثبت شده‌اند و هزاران نفر دیگر در معرض خطر گرسنگی قرار دارند.

طبق اعلام وزارت بهداشت غزه، جنگ اسرائیل علیه غزه حداقل ۶۱۷۰۰ فلسطینی را کشته و ۱۹۷،۱۲۲ نفر را زخمی کرده است. هزاران نفر از افرادی که زیر آوار مفقود شده‌اند، احتمالاً جان خود را از دست داده‌اند.

پیش‌تر وزارت بهداشت غزه اعلام کرده بود در نتیجه حملات هوایی اسرائیل طی ۲۴ ساعت گذشته، حدود ۹۰ نفر در نوار غزه جان خود را از دست دادند.

در همین حال، خبرنگار عربیه گزارش داد ارتش اسرائیل به عملیات تخریب و انفجار منازل مسکونی در مناطق شمالی نوار غزه؛ به‌ویژه در بیت‌لاهییا، محله السلاطین و منطقه السودانیه ادامه می‌دهد.

عربیه هم‌چنین تأکید کرد که کامیون‌های حامل کمک‌های بشردوستانه در خیابان صلاح‌الدین، نزدیک ورودی دیرالبلح در مرکز غزه، هدف حمله اسرائیلی قرار گرفتند.

بر اساس گزارش منابع پزشکی، شش فلسطینی فعال در تأمین امنیت این کامیون‌ها، کشته و شماری دیگر زخمی شدند. امدادگران در غزه تأیید کردند که بالگردهای نظامی اسرائیل، یک آپارتمان مسکونی را در خیابان الجلاء در مرکز شهر غزه هدف قرار دادند که در پی آن، سه فلسطینی جان باختند.

دفتر رسانه‌ای رسمی غزه حمله هوایی اسرائیل به نیروهای تأمین امنیت کمک‌ها در خیابان صلاح‌الدین، واقع در ورودی دیرالبلح در مرکز نوار غزه را محکوم کرد و از جامعه جهانی خواست برای توقف نقض حقوق امدادگران و نیروهای پشتیبانی توسط ارتش اسرائیل، مداخله کند.

هم‌زمان، بیمارستان العوده اعلام کرد که تحت محاصره تانک‌های اسرائیلی قرار داشته و در معرض تیراندازی و هدف‌گیری مستقیم است. این بیمارستان خواستار فشار بر اسرائیل برای توقف حمله به مراکز درمانی شد تا بتواند به مجروحانی که در داخل ساختمان گرفتار شده‌اند، خدمات پزشکی ارائه دهد.

حملات جدید هوایی و زمینی اسرائیل به غزه

در راستای این برنامه از اوایل ماه مه حملات هوایی اسرائیل به نوار غزه افزایش یافت و حال عملیات زمینی در ابعادی گسترده در جریان است. برخی سیاست‌مداران راست‌گرای که نتانیاهو برای بقای دولتش به حمایت آن‌ها نیاز دارد، او را تحت فشار گذاشته‌اند تا فراتر رفته و شهرک‌های اسرائیلی را در غزه دوباره ایجاد کند؛ این شهرک‌ها پس از خروج اسرائیل در سال ۲۰۰۵ تخلیه شده بودند.

نتانیاهو در ویدیویی از تصمیم روز یکشنبه گذشته نیز دفاع کرد و گفت که بر اساس این تصمیم اسرائیل قصد دارد ارسال کمک‌های اولیه انسانی به غزه را از سر بگیرد.

نتانياهو این تصمیم را که با انتقاد برخی متحدان سیاسی داخلی مواجه شده، به دلیل اهمیت حفظ حمایت بین‌المللی و درخواست‌ها و هشدارهای مکرر متحدان اسرائیل دانست.

نتانياهو گفت: «برای تکمیل پیروزی‌مان، برای شکست دادن حماس و آزادسازی گروگان‌ها، نباید به نقطه‌ای برسیم که قحطی ایجاد شود.»

پس از شکست و توقف آتش‌بس موقت در غزه در اوایل ماه مارس، اسرائیل ورود کمک‌های انسانی به این منطقه محاصره‌شده را متوقف کرد. این اقدام با محکومیت شدید سازمان‌های امدادی مواجه شد که نسبت به شرایط قحطی هشدار دادند و همچنین باعث نارضایتی متحدان اصلی اسرائیل همچون ایالات متحده و برخی کشورهای اروپایی شد.

حملات هوایی شبانه و تخلیه خان یونس

در حالی که اسرائیل عملیات زمینی تهاجمی خود را تشدید کرده است شهر فلسطینی خان‌یونس در طول شب یک‌شنبه به دوشنبه هدف بمباران شدید قرار گرفت.

تخلیه خان یونس

ارتش اسرائیل از ساکنان شهر خان‌یونس در جنوب نوار غزه خواسته است که این منطقه را ترک کنند. طبق اطلاعیه‌ای که به زبان عربی منتشر شده، ساکنان این شهر ساحلی و مناطق مجاور آن باید به دلیل «حمله‌ای فوری» سریعاً به منطقه‌امن‌تر «المواصی» پناه ببرند. در ادامه این اطلاعیه آمده است که ارتش اسرائیل قصد دارد در این منطقه عملیاتی را برای مقابله با «سازمان‌های تروریستی» آغاز کند. این منطقه اکنون «یک منطقه خطرناک درگیر در جنگ» محسوب می‌شود. در ماه مارس نیز ارتش اسرائیل از بیش‌تر ساکنان شهر رفح خواسته بود که آنجا را ترک کنند.

واکنش سازمان جهانی بهداشت

در بیانیه سازمان جهانی بهداشت که شامگاه پنج‌شنبه ۲۲ مه ۱ خرداد، منتشر شده، آمده است: «هفته گذشته، چهار بیمارستان بزرگ در غزه از جمله بیمارستان کمال عدوان، بیمارستان اندونزیایی، بیمارستان خدمات توانبخشی و پروتز حمد و بیمارستان اروپایی غزه، به دلیل نزدیکی به مناطق درگیری و مکان‌هایی که در معرض تخلیه و حملات نظامی قرار دارند، مجبور به تعلیق خدمات پزشکی شدند.» این بیانیه در ادامه می‌افزاید که «سازمان جهانی بهداشت در این دوره، ۲۸ حمله به مراکز درمانی در غزه و از اکتبر ۲۰۲۳ تاکنون، ۶۹۷ حمله را ثبت کرده است.»

بنا بر اعلام سازمان جهانی بهداشت، تنها ۱۹ بیمارستان از مجموع ۳۶ بیمارستان در نوار غزه همچنان فعال هستند که این مراکز با کمبود شدید تجهیزات پزشکی، کمبود کادر درمان، ناامنی مداوم و افزایش تعداد تلفات روبرو هستند، در حالی که کارکنان این بیمارستان‌ها در نامساعدترین شرایط کار می‌کنند.

هم‌چنین از میان این ۱۹ بیمارستان، تنها ۱۲ بیمارستان قادر به ارائه طیف گسترده‌ای از خدمات درمانی هستند، اما بقیه مراکز درمانی فقط امکان ارائه مراقبت‌های اولیه اورژانسی را دارند.

این در حالی است که دست‌کم ۹۴ درصد از کل بیمارستان‌های نوار غزه، آسیب دیده‌اند یا تخریب و ویران شده‌اند. بنا به گفته سازمان جهانی بهداشت، تشدید عملیات نظامی اسرائیل و صدور دستورهای تخلیه جدید در شمال و جنوب غزه طی دو روز گذشته، تهدیدی برای از کار افتادن مراکز درمانی بیش‌تر در نوار غزه محسوب می‌شود.

بر اساس این بیانیه، شمال نوار غزه تقریباً از تمام مراقبت‌های بهداشتی محروم شده است. به‌طوریکه بیمارستان العوده به دلیل شرایط امنیتی و دسترسی محدود، با خطر قریب‌الوقوع تعطیلی مواجه است. بنا به گزارش‌ها، طبقات سوم و چهارم این بیمارستان در روزهای چهارشنبه و پنج‌شنبه مورد اصابت قرار گرفتند و چند نفر از کارکنان بهداشتی زخمی شدند. هم‌چنین روز پنج‌شنبه از بازدید هیات سازمان جهانی بهداشت از این بیمارستان جلوگیری شده است.

از سوی دیگر، بیمارستان اندونزیایی غزه نیز به دلیل حضور مداوم نظامی از تاریخ ۱۸ مه از ارائه خدمات خارج شده و دسترسی به آن غیرممکن است.

هم‌چنین بیمارستان کمال عدوان که تنها مرکز درمانی برای سوء‌تغذیه حاد در شمال غزه محسوب می‌شد، از تاریخ ۲۰ مه و پس از آن‌که درگیری‌های شدید در مجاورت آن، بیماران را وادار به تخلیه یا ترک زودهنگام این مرکز کرد، فعالیت خود را متوقف کرده است. در جنوب غزه نیز مجتمع پزشکی ناصر و بیمارستان‌های الأمل والأقصى، مملو از مجروحانی است که شمار آن‌ها با موج جدید آوارگان به سمت دیرالبلح و خان‌یونس افزایش یافته است.

بیمارستان اروپایی غزه نیز پس از حمله ۱۳ مه که خدمات حیاتی از جمله جراحی مغز و اعصاب، مراقبت‌های قلبی و درمان سرطان را مختل کرد، همچنان از سرویس‌دهی خارج است. این در حالی است که خدمات این بیمارستان در هیچ‌جای دیگری در نوار غزه ارائه نمی‌شود.

بنا بر اعلام سازمان جهانی بهداشت، اکنون در کل نوار غزه، تنها ۲۰۰۰ تخت بیمارستانی برای جمعیتی بیش از ۲ میلیون نفر موجود است که عمدتاً برای تأمین نیازهای فعلی کافی نیست. هم‌چنین از این ۲۰۰۰ تخت بیمارستانی، حداقل ۴۰ تخت به دلیل آنکه در

بیمارستان‌های واقع در مناطق تازه اعلام شده برای تخلیه قرار دارند، در معرض خطر خارج شدن از سرویس‌دهی هستند. این در حالی است که اگر شرایط در مراکز درمانی نزدیک به این مناطق رو به وخامت بگذارد، ۸۵۰ تخت دیگر نیز ممکن است از دست بروند. تعطیلی اجباری بیمارستان‌ها یکی پس از دیگری در نوار غزه، به این معنی است که بیماران دیگر به مراقبت‌های بهداشتی دسترسی ندارند و تلاش‌های سازمان جهانی بهداشت و شرکای آن برای حمایت از سیستم درمانی در غزه تضعیف می‌شود. سازمان جهانی بهداشت در پایان این بیانیه، خواستار آتش‌بس فوری و پایدار و حفاظت از مراقبت‌های بهداشتی در نوار غزه شده و تاکید کرده است که بیمارستان‌ها هرگز نباید نظامی شوند یا هدف قرار گیرند. سازمان جهانی بهداشت هم‌چنین خواستار ورود گسترده کمک‌های بشردوستانه به غزه از طریق تمام مسیرهای ممکن و تضمین دسترسی بدون مانع مردم به اقلام امدادی در هر کجای این منطقه شده است.

فاجعه انسانی در غزه؛ اروپا توافق با اسرائیل را زیر سؤال برد

با وجود مجوز ورود کمک‌های انسان‌دوستانه از سوی اسرائیل، سازمان ملل می‌گوید هنوز هیچ کمکی به مردم نرسیده است. اتحادیه اروپا به دلیل نگرانی از وضعیت غزه قصد بازبینی توافق با اسرائیل را دارد. اسرائیل از این تصمیم انتقاد کرد. حدود دو روز پس از صدور اجازه ورود کمک‌های بشردوستانه به نوار غزه توسط اسرائیل، سازمان‌های حقوق بشری میزان این کمک‌ها را ناکافی دانسته و سازمان ملل متحد نیز گفته است این کمک‌ها ظاهراً هنوز به دست مردم نیازمند نرسیده است. تام فلچر، هماهنگ‌کننده کمک‌های اضطراری سازمان ملل، روز سه‌شنبه ۳۰ اردیبهشت - ۲۰ مه، اعلام کرد که در مرحله اول، ۹ کامیون حامل کمک‌های بشردوستانه از گذرگاه کرم‌شالوم وارد نوار غزه شده‌اند. ساعاتی بعد «کوگات»، اداره هماهنگ‌کننده فعالیت‌های دولت اسرائیل در سرزمین‌های فلسطینی، گفت که در مجموع ۹۳ کامیون سازمان ملل حامل اقلام کمکی وارد غزه شده‌اند. این کمک‌ها شامل آرد برای نانواپی‌ها، غذای نوزاد، تجهیزات پزشکی و دارو می‌شود. با این حال به گفته استنفان دوجاریک، سخن‌گوی سازمان ملل، این کالاهای به دلایلی از جمله نبود مجوزهای لازم، هم‌چنان در منطقه‌ای که تحت کنترل اسرائیل و در پشت حصار مرزی قرار دارد، متوقف مانده‌اند. دوجاریک در توضیح موانع توزیع این کمک‌ها گفت: «مقامات اسرائیلی از ما می‌خواهند که بارمان را در سمت فلسطینی گذرگاه کرم‌شالوم تخلیه کنیم و پس از این که اطمینان پیدا کردند تیم ما از داخل نوار غزه به این کمک‌ها دسترسی دارند، باید آن‌ها را جداگانه بارگیری کنیم.» او ادامه داد یکی از تیم‌های سازمان ملل روز سه‌شنبه مجبور شده چندین ساعت منتظر صدور اجازه از طرف اسرائیل برای ورود به منطقه کرم‌شالوم و بارگیری مواد غذایی شود، اما در نهایت این تیم موفق نشده این محموله را به انبار سازمان ملل منتقل کند. دوجاریک افزود: «سازمان ملل باید از ارتش اسرائیل مجوز دریافت کند. همچنین باید اطمینان حاصل کنیم که منطقه‌ای که باید در آن کار کنیم، برای ما ایمن است در دوران آتش‌بس در اوایل سال جاری، هر روز تا ۶۰۰ کامیون حامل کمک‌های بشردوستانه از مرز وارد نوار غزه می‌شدند. از اوایل ماه مارس، اسرائیل اجازه ورود هیچ‌گونه کمک بشردوستانه‌ای به نوار غزه را نداده بود. این کشور گروه تروریستی حماس را متهم می‌کند که این کمک‌ها را به‌منظور تامین مالی نیروها و سلاح‌های خود به فروش می‌رساند. سازمان ملل روز سه‌شنبه اعلام کرد که از اسرائیل تضمین گرفته است که ۱۰۰ کامیون دیگر حاوی کمک‌های بشردوستانه اجازه عبور به نوار غزه را پیدا خواهند کرد. ینس لرکه، سخنگوی دفتر هماهنگی کمک‌های بشردوستانه سازمان ملل در ژنو، گفت امید است این کامیون‌ها نهایتاً تا روز چهارشنبه ترخیص شوند. یکی از ساکنان غزه روز سه‌شنبه در گفت‌وگو با خبرنگاری فرانسه وضعیت در این باریکه ساحلی را «غیرقابل تحمل» توصیف کرده و گفت: «هیچ‌کس هیچ‌چیز بین ما توزیع نمی‌کند. همه چشم‌انتظار کمک هستند، اما تا به الان هیچ‌چیزی به دستمان نرسیده است.» سازمان پزشکان بدون مرز نیز با انتقاد از اسرائیل، حجم کمک‌های وارده را کافی ندانسته و این اقدام را «نمایشی برای وانمود کردن به پایان محاصره غزه» توصیف کرد.

بازبینی توافق با اسرائیل

با تشدید بحران انسانی در غزه، اتحادیه اروپا از قصد خود برای بازبینی توافق مشارکت سیاسی و اقتصادی خود با اسرائیل خبر داد. کایا کالاس، مسئول سیاست خارجی این اتحادیه در نشست وزرای خارجه در بروکسل وضعیت در نوار غزه را «فاجعه‌بار» خواند و گفت «اکثریتی قاطع» از کشورهای عضو خواستار بررسی پایبندی اسرائیل به اصول بنیادین این توافق شده‌اند. یکی از این اصول این توافق که سال ۲۰۰۰ بین اسرائیل و اتحادیه اروپا لازم‌الاجرا شد، تعهد و احترام به رعایت حقوق بشر است. کالاس او از اینکه اسرائیل مجدداً اجازه ورود کمک‌های بشردوستانه به غزه را صادر کرده، استقبال کرد اما افزود: «این تنها یک قطره آب روی آتش است.»

هلند یکی از اعضای اتحادیه اروپاست که اسرائیل را به نقض این اصل اساسی متهم کرده است. این کشور اعلام کرده تا زمانی که بررسی پایبندی اسرائیل به توافق انجام نشده باشد، با تمدید برنامه همکاری اتحادیه اروپا و اسرائیل به مدت دو سال مخالفت خواهد کرد. این برنامه، طبق گفته اتحادیه اروپا، با هدف ادغام اسرائیل در سیاست‌ها و برنامه‌های اروپایی طراحی شده و اساس ادامه همکاری‌های دو طرف است.

دیپلمات‌ها گفته‌اند که آلمان در این نشست از کشورهای بوده که با بازبینی توافق مخالفت کرده است. دولت آلمان استدلال کرده نمی‌خواهد کانال‌های ارتباطی موجود با اسرائیل را به واسطه این اقدام به خطر بیندازد. کلاس پس از نشست روز سه‌شنبه اعلام کرد که هنوز جدول زمانی مشخصی برای این بررسی وجود ندارد. او ابراز امیدواری کرد که در جریان این روند، اسرائیل محاصره کمک‌های بشردوستانه را پایان دهد. پاپ لئو چهاردهم نیز روز چهارشنبه ۳۱ اردیبهشت خواستار ورود کمک‌های کافی به نوار غزه شد و در نخستین سخنرانی عمومی هفتگی خود در میدان سن پیترو وضعیت نوار غزه را «نگران‌کننده و دردناک» خواند.

اعتراض دولت اسرائیل به تصمیم اتحادیه اروپا

در همین حال اسرائیل از این تصمیم اتحادیه اروپا انتقاد کرده و هشدار داد چنین انتقادهایی تنها موجب «سخت‌تر شدن مواضع حماس در مذاکرات آتش‌بس خواهد شد.» یک سخن‌گوی وزارت خارجه این کشور تأکید کرد «این حماس بوده است که جنگ را به اسرائیل تحمیل کرده است.»

بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل، پنج‌شنبه شب ۲۲ مه، در واکنش به فشار فزاینده بین‌المللی بر کشورش پیرامون جنگ غزه، در اظهاراتی که بازتاب‌دهنده سخنان گیدئون سار، وزیر امور خارجه اسرائیل بود، خطاب به رهبران فرانسه، بریتانیا و کانادا گفت: «شما در سمت اشتباه بشریت و در سمت اشتباه تاریخ ایستاده‌اید.»

نخست‌وزیر اسرائیل که عقیده دارد که ایجاد یک کشور فلسطینی تهدیدی برای اسرائیل محسوب می‌شود، قتل دو کارمند سفارت اسرائیل در واشنگتن تحت شعار «فلسطین آزاد» را نمونه بارز این تهدید دانسته و اضافه کرد که «دقیقا همین شعار» در حمله ۷ اکتبر ۲۰۲۳ حماس به اسرائیل نیز شنیده شد. وی در بیانیه‌ای که در شبکه اجتماعی ایکس منتشر شد، تصریح کرد که نیروهای حماس «دولت فلسطین را نمی‌خواهند. آن‌ها می‌خواهند کشور یهود را نابود کنند.»

بنیامین نتانیاهو با بیان این که هرگونه اقدام کشورهای غربی برای به رسمیت شناختن کشور فلسطین «پاداش نهایی این قاتلان» خواهد بود، گفت: «من هرگز نتوانستم بفهمم چگونه این حقیقت ساده از رهبران فرانسه، بریتانیا، کانادا و دیگران پنهان مانده است.» به گفته وی، رهبران این سه کشور به جای پیش‌برد صلح، «به حماس برای ادامه همیشگی جنگ جسارت می‌بخشند.»

نخست‌وزیر اسرائیل که دولتش به حمایت راست‌گرایان افراطی وابسته است، هم‌چنین گفت که حماس که بیانیه‌ای در استقبال از اقدام اخیر این سه کشور صادر کرده است، از امانوئل مکرون، رئیس‌جمهور فرانسه، کی‌پر استارمر، نخست‌وزیر بریتانیا و مارک کارنی، نخست‌وزیر کانادا، به دلیل درخواست آن‌ها جهت «پایان فوری جنگ»، تشکر کرده است. این در حالی است که رهبران فرانسه، بریتانیا و کانادا روز دوشنبه نه خواستار پایان فوری جنگ، بلکه خواستار توقف موج جدید حملات نظامی اسرائیل به غزه و رفع محدودیت‌های موجود بر کمک‌های بشردوستانه شده بودند.

بنیامین نتانیاهو گفت: «این سه رهبر با ارائه درخواست خود، ملو از تهدید تحریم‌ها علیه اسرائیل، علیه اسرائیل و نه حماس، عملاً گفتند که می‌خواهند حماس در قدرت بماند... و آن‌ها را امیدوار می‌کنند تا کشور فلسطینی دوم را ایجاد کنند که حماس از آنجا دوباره به دنبال نابودی کشور یهود باشد.»

ژان نوئل بارو، وزیر امور خارجه فرانسه، روز پنجشنبه اظهارات مشابه گیدئون سار، رئیس دیپلماسی اسرائیل را که در پی قتل دو کارمند سفارت این کشور در واشنگتن، کشورهای اروپایی را به «نفرت‌پراکنی» متهم کرده بود، قاطعانه رد کرده و گفت که فرانسه که مانند بریتانیا و کانادا حماس را در فهرست سازمان‌های تروریستی قرار داده است، «به‌طور تزلزل‌ناپذیری به امنیت اسرائیل متعهد است.» او گفت که مصمم به مبارزه با یهودستیزی است و متهم کردن حامیان راه حل دو دولتی به تشویق یهودی‌ستیزی یا تشویق حماس، «بیهوده و تهمت‌آمیز» است.

لوک پولارد، وزیر نیروهای مسلح بریتانیا نیز در پاسخ به سوالی درباره اظهارات نتانیاهو گفت که لندن در حق دفاع از خود در کنار اسرائیل ایستاده است، «اما این دفاع از خود باید در چارچوب قوانین بین‌المللی بشردوستانه انجام شود.» او به رادیو تایمز گفت: «در این لحظه، ما به شدت در برابر تروریسم ایستاده‌ایم، اما در عین حال می‌خواهیم مطمئن شویم که کمک‌ها به غزه می‌رسد.»

یاکو دایان، دیپلمات سابق اسرائیلی، در این رابطه به رویترز گفت: «متقاعد کردن حداقل برخی افراد، قطعا در جناح چپ افراطی در ایالات متحده و در برخی از کشورهای اروپایی، به این که آن‌چه اسرائیل انجام می‌دهد یک جنگ دفاعی است، دشوار است... اما این برداشتی است که در اسرائیل وجود دارد و پر کردن این شکاف گاهی اوقات یک ماموریت غیرممکن است.»

دعوت مکرون از نتان یاهو برای سفر به فرانسه

نشریه در حالی این هیاهو بین دولت اسرائیل با دولت‌های بزرگ اروپایی راه افتاده است که پس از اعلام را دادگاه لاهه، مکرون رسماً از نتان یاهو دعوت کرد به این کشور سفر کند بدون این نگران که دستگیری اش شود.

بنا بر گزارش‌ها، این توافق پس از گفت‌وگوی تلفنی «امانوئل ماکرون» رئیس‌جمهور فرانسه و «بنیامین نتانیاها» نخست‌وزیر اسرائیل انجام شد، جایی که نتانیاها خواستار مصونیت از اجرای حکم دیوان کیفری بین‌المللی از سوی پاریس شد و فرانسه هم به بهانه «استثنای دیپلماتیک» که شامل طرف‌های غیرعضو لاهه می‌شود، آن را اعطا کرد.

وزارت خارجه فرانسه بعداً با استناد به قوانین مصونیت، تأیید کرد که پاریس در صورت سفر نتانیاها، او را دستگیر نخواهد کرد. این تصمیم با انتقاد گروه‌های حقوق بشری مواجه شد و عفو بین‌الملل از فرانسه خواست تا به تعهد خود برای دستگیری افراد تحت حکم دادگاه بین‌المللی کیفری پایبند باشد.

این تحولات در حالی است که دیوان کیفری بین‌المللی یکم آذر ۱۴۰۳ با انتشار بیانیه‌ای در وبسایت خود اعلام کرد این دادگاه حکم بازداشت «بنیامین نتانیاها» و «یوآو گالانت» وزیر جنگ برکنار شده دولت اسرائیل را به دلیل جنایات جنگی مرتکب شده در جنگ غزه صادر کرده است.

در این بیانیه آمده است: «حکم بازداشت نتانیاها و گالانت به دلیل ارتکاب جنایات جنگی از تاریخ دست‌کم هشتم اکتبر ۲۰۲۳ الی ۲۰ مه ۲۰۲۴، روزی که دادستان درخواستی را در این خصوص ارائه داد، صادر شده است.» دیوان کیفری بین‌المللی، هم‌چنین ادعاهای اسرائیل را در مورد «عدم صلاحیت قضایی» بابت حکم بازداشت نتانیاها و گالانت رد کرد.

با توجه به توافق پنهانی نتانیاها و ماکرون، فرانسه که اساسنامه رم را در سال ۱۹۹۸ امضاء کرد که دیوان کیفری بین‌المللی را ایجاد کرد، توضیح می‌دهد که نخست‌وزیر دولت اسرائیل را که برای «جنایت جنگی» و «جنایت علیه بشریت» حکم بازداشت دارد، بازداشت نخواهد کرد و اگر اتفاقی پا به خاک فرانسه بگذارد، او را برای محاکمه به لاهه منتقل نخواهد کرد.

به گزارش لوپوئن، اعلامیه غیرمنتظره فرانسه باعث اعتراض سازمان‌های بین‌المللی حقوق بشر شد. «اگنس کالامار» گزارشگر ویژه سابق شورای حقوق بشر سازمان ملل در مورد اعدام‌های فراقانونی در ایکس (توتیتر سابق) واکنش نشان داد و نوشت: «موضع فرانسه عمیقاً مشکل‌ساز است. فرانسه باید به جای این که به این نتیجه برسد که افرادی که توسط دیوان کیفری بین‌المللی متهم شده‌اند می‌توانند از مصونیت بهره‌مند شوند، صراحتاً پذیرفتن تعهد قانونی بر اساس اساسنامه رم برای اجرای احکام بازداشت را تأیید کند و تأیید کند که همه افرادی که تحت حکم بازداشت دیوان کیفری بین‌المللی قرار دارند، در صورت حضور در خاک فرانسه بازداشت و به دادگاه تسلیم می‌شوند.»

نشریه لوپوئن می‌نویسد، بر اساس اطلاعات این نشریه، رهبران فرانسه و دولت اسرائیل در تماس تلفنی خودشان هم‌چنین درباره نهای کردن جزئیات آتش‌بس در لبنان گفت‌وگو کردند و این به فرانسه، در کنار آمریکا، نقش مهمی در کمیته نظارت مسئول تضمین اجرای قطع‌نامه ۱۷۰۱ سازمان ملل متحد داد. در همین تماس تلفنی بود که آخرین اختلافات این دو نفر برطرف شد.

یک منبع اسرائیلی هم به لوپوئن گفت: «این هزینه‌ای است که فرانسه باید بپردازد تا سهم خود را در توافق لبنان داشته باشد. برای ایفای نقش پاریس، امانوئل ماکرون باید از طریق وزارت امور خارجه خود با صحبت در مورد مصونیت دیپلماتیک چند قدم به عقب برمی‌داشت.»

شامگاه سه‌شنبه، چند ساعت پس از اعلام آتش‌بس نتانیاها با حزب‌الله پس از ۴۱۶ روز جنگ، رئیس‌جمهور فرانسه در ویدیویی بر «نقش مرکزی» فرانسه در یونیفیل تأکید کرد و تقریباً دوازده ساعت بعد، وزارت خارجه فرانسه بیانیه مطبوعاتی خود را منتشر کرد.

در پی این تحولات، وزارت امور خارجه فرانسه گفت بنیامین نتانیاها از تعقیب قضایی در دادگاه کیفری بین‌المللی «مصون» است. این وزارتخانه اعلام کرد که از حکم‌های بازداشت صادر شده از سوی لاهه علیه این سران صهیونیست تبعیت نخواهد کرد.

این وزارتخانه در بیانیه‌ای بر آن چه «تعهد» خود به «عدالت» بین‌المللی خواند، تاکید می‌کند، اما هم‌چنین می‌گوید که نتانیاهاو مشمول قوانین مصونیتی است که در مورد طرف‌هایی که عضو دیوان کیفری بین‌المللی نیستند، اعمال می‌شود. دولت اسرائیل عضو دادگاه کیفری بین‌المللی نیست.

این وزارتخانه می‌گوید: «چنین مصونیت‌هایی برای نتانیاهاو و سایر وزرای مربوطه اعمال می‌شود و در صورت درخواست دادگاه کیفری بین‌المللی برای دستگیری و تسلیم آن‌ها، باید مورد توجه قرار گیرند.»

دادگاه علیه دولت ترامپ حکم موقت داد

دولت دونالد ترامپ، رییس‌جمهور آمریکا از دولت و ارتش اسرائیل در نابودی غزه و نسل‌کشی در این منطقه، در تلاش است مانع اعتراضات علیه دولت اسرائیل در دانشگاه‌های آمریکا شود.

یک قاضی فدرال در ایالات متحده آمریکا دستور داد برنامه دولت ترامپ را برای قطع دسترسی دانشگاه‌هاوارارد به پایگاه ثبت نام دانشجویان خارجی، به‌طور موقت متوقف شود.

به‌تازگی تنش میان دانشگاه‌هاوارارد و کاخ سفید شدت گرفته است. دولت ترامپ پذیرش دانشجویان و پژوهش‌گران خارجی دانشگاه‌هاوارارد را متوقف کرده و دانشگاه‌هاوارارد هم از دولت شکایت کرده است.

هاوارارد، قدیمی‌ترین دانشگاه ایالات متحده آمریکا، اعلام کرده که تصمیم دولت در روز پنج‌شنبه برای جلوگیری از ثبت‌نام دانشجویان بین‌المللی، «نقض آشکار قانون و حقوق آزادی بیان» است.

دولت ترامپ ادعا کرده که هاوارارد برای مقابله با یهودستیزی و تغییر در روند استخدام و پذیرش دانشجویان، اقدام‌های لازم را انجام نداده است؛ ادعایی که دانشگاه به شدت آن را رد می‌کند.

الیسون بروز، قاضی ناحیه بوستون آمریکا، روز جمعه در حکمی کوتاه یک دستور بازدارنده موقت صادر کرد.

بر اساس این حکم، اقدام وزارت امنیت داخلی آمریکا در روز پنج‌شنبه برای لغو دسترسی هاوارارد به پایگاه اطلاعاتی برنامه پذیرش دانشجویان خارجی، به حالت تعلیق درآمد. جلسه بعدی دادگاه در تاریخ ۲۹ مه در بوستون برگزار خواهد شد.

دانشگاه در شکایت خود نوشت: «با یک امضای ساده، دولت تلاش کرده تا یک چهارم جمعیت دانشجویی هاوارارد را حذف کند؛ دانشجویان بین‌المللی که سهمی قابل توجه در دانشگاه و رسالت آن دارند.»

آلن گاربر، رئیس دانشگاه، در نامه‌ای نوشت: «ما این اقدام غیرقانونی و بی‌دلیل را محکوم می‌کنیم.»

سردرگمی و ترس دانشجویان خارجی هاوارارد

گاربر هم‌چنین نوشت: «لغو مجوز دسترسی به برنامه پذیرش دانشجوی خارجی، بخشی از زنجیره اقدامات دولت فدرال علیه هاوارارد است تا ایستادگی دانشگاه را در برابر فشار و کنترل غیرقانونی بر محتوای آموزشی و اعضای هیئت علمی تلافی کند.»

در واکنش، ابیگیل جکسون، سخنگوی معاون کاخ سفید، گفت: «اگر هاوارارد تا این اندازه نگران ریشه‌کن کردن عوامل ضدآمریکایی، یهودستیز و طرفدار تروریسم در دانشگاه بود، کار به این‌جا نمی‌کشید.»

خانم جکسون، قاضی پرونده را به «سوگیری لیبرال‌گرایانه» متهم کرده است.

او گفت: «این قضات غیر منتخب هیچ حقی برای جلوگیری از اجرای سیاست‌های مهاجرتی و امنیت ملی دولت ترامپ ندارند.»

فارغ‌التحصیلی در سایه بلاتکلیفی

روز جمعه در دانشگاه هاوارارد سکوت حکمفرما بود. کلاس‌ها به پایان رسیده و دانشجویان برای مراسم فارغ‌التحصیلی آماده می‌شدند. چادرهایی در محوطه برپا شده بود و دانشجویان لباس‌های مخصوص فارغ‌التحصیلی اجاره کرده و برای خانواده‌هایشان بلیت تهیه می‌کردند.

برای دانشجویان سال آخر، این هفته باید زمان جشن و شادی باشد. اما برای دانشجویان بین‌المللی که امیدوار هستند در آمریکا بمانند، ۲۴ ساعت گذشته پر از اضطراب بوده است.

تمام صبح، دانشجویان بین‌المللی هاوارارد تلاش می‌کردند بفهمند چه اتفاقی افتاده است. آیا باید فوراً آمریکا را ترک کنند؟ آیا خطر اخراج در کمین آن‌هاست؟

کورماک سوچ از ایرلند شمالی، شش روز دیگر با مدرک مطالعات حکومتی و زبان‌های خارجی فارغ‌التحصیل می‌شود. او به دلیل وضعیت نامشخص در آمریکا، تصمیم گرفته در بروکسل مشغول به کار شود.

او گفت: «می‌دانی که اگر هنوز قانونی در آمریکا هستی، تا ۹۰ روز آینده مشکلی نیست، اما نمی‌دانی که آیا می‌توانی برگردی و درس را تمام کنی. نمی‌دانی که می‌توانی بمانی و در آمریکا کار کنی یا نه.»

این دستور قضایی هم‌چنین برنامه‌های دانشجویانی را که هنوز در حال تحصیل هستند، مبهم و پیچیده کرده است. روهان باتولا، دانشجوی سال سوم از بریتانیا، برای این‌که ماه ژوئن در نیویورک کار کند، به ویزایش احتیاج دارد.

او به پی‌پی‌سی گفت: «نگران بودم اگر به خانه بروم دیگر نتوانم برگردم». بنابراین روهان تصمیم گرفت در دانشگاه بماند.

برای گروهی از دانشجویان خارجی که در ساحل رودخانه چارلز جمع شده بودند، خبر تصمیم دادگاه بوستون موجب آسودگی خاطر شد. باتولا نیز پس از صدور حکم قاضی باروز احساس آرامش کرد، اما هم‌چنان از نظر روحی احساس ناامنی می‌کند.

او گفت: «خیلی عجیب است که احساس کنی در یک کشور به طور غیرقانونی اقامت داری، فقط به این دلیل که در این دانشگاه درس می‌خوانی.»

روایه‌های دانشجویی در برنخ

حدود شش هزار و ۸۰۰ دانشجوی بین‌المللی در هاروارد مشغول تحصیل هستند، که بیش از ۲۷ درصد کل دانشجویان این دانشگاه را تشکیل می‌دهند.

حدود یک‌پنجم آن‌ها از چین هستند، و جمعیت قابل توجهی از کانادا، هند، کره جنوبی و بریتانیا. شاهزاده الیزابت ۲۳ ساله، ملکه آینده بلژیک هم از دانشجویان هاروارد است.

دانشجویی دیگر به نام لئو آکرمن قرار بود از ماه اوت در رشته آموزش و کارآفرینی در هاروارد تحصیل کند، و این را یک «روایه واقعی» می‌دانست.

او گفت: «خیلی هیجان‌زده بودم، و اگر بتوانم هنوز بروم، همچنان هیجان‌زده هستم. از دست دادن این فرصت برای خیلی‌ها ناراحت‌کننده است.»

تأثیر مالی منفی بر دانشگاه

حذف دانشجویان خارجی ضربه بزرگی به منابع مالی هاروارد وارد می‌کند. کارشناسان می‌گویند دانشجویان بین‌المللی اغلب شهریه کامل را می‌پردازند و این شهریه، کمک مالی به دانشجویان آمریکایی را ممکن می‌سازد.

بر اساس اطلاعات منتشر شده در وبسایت دانشگاه، شهریه پایه سالانه (بدون حساب هزینه‌های جانبی مانند خوابگاه، غذا، بیمه و...) برای سال آینده ۵۹ هزار و ۳۲۰ دلار است. هزینه کل یک سال تحصیلی در هاروارد معمولاً بیش از صد هزار دلار تمام می‌شود.

آیزاک بانگورا، دانشجوی مدیریت عمومی از سیرالئون، پس از جان به در بردن از یک جنگ داخلی، با همسر و دو دختر خردسالش به هاروارد آمد.

او گفت: از دیروز بچه‌هایم می‌پرسند «بابا، شنیدم می‌خوان ما رو برگردونن.» منظور آن‌ها اخراج از کشور بود.

دولت در برابر دانشگاه ممتاز

علاوه بر دانشگاه هاروارد، دولت ترامپ نهادهای نخبه‌گرای دیگری را نیز هدف قرار داده است. دولت آمریکا نه تنها استدلال می‌کند که این مؤسسات باید فعالیت‌های فعالان طرفدار فلسطین را بیش از گذشته محدود کنند، بلکه مدعی است که این دانشگاه‌ها نسبت به دیدگاه‌های محافظه‌کارانه تبعیض قائل می‌شوند.

روز جمعه گذشته، دونالد ترامپ از دفتر بیضی شکل کاخ سفید گفت: «هاروارد باید روش‌هایش را تغییر دهد» و اشاره کرد که در حال بررسی اقداماتی علیه دانشگاه‌های دیگر است.

در ماه آوریل، کاخ سفید ۲ میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار بودجه عمومی و دولتی هاروارد را مسدود کرد. ترامپ تهدید کرد که وضعیت معافیت از مالیات این دانشگاه را لغو می‌کند؛ معافیتهایی که به طور استاندارد شامل موسسه‌های آموزشی آمریکا می‌شود.

مسدود کردن بودجه باعث شد که هاروارد شکایتی را علیه دولت طرح کند.

مدیران هاروارد امتیازاتی به کاخ سفید داده‌اند؛ از جمله اخراج مدیران مرکز مطالعات خاورمیانه این دانشگاه که به دلیل حمایت نکردن از دیدگاه‌های حامی اسرائیل، مورد انتقاد بودند.

با این حال، این دانشگاه چند وکیل برجسته جمهوری‌خواه را نیز به خدمت گرفته است.

دانشجویان خارجی که در حال حاضر در هاروارد تحصیل می‌کنند، ابراز نگرانی کرده‌اند که این تنش‌ها ممکن است آن‌ها را وادار به انتقال به دانشگاهی دیگر یا بازگشت به کشور خود کند. ثبت‌نام در پایگاه اطلاعاتی پذیرش و تبادل دانشجویی برای دریافت ویزای دانشجویی الزامی است و اگر هاروارد از این پایگاه داده خارج شود، دانشجویان ممکن است ناقض شرایط ویزا تلقی شده و با خطر اخراج از کشور مواجه شوند.

دانشجویان خارجی که با بی‌بی‌سی صحبت کرده‌اند، می‌گویند احساس می‌کنند که به مهره‌ای در یک بازی سیاسی بزرگ‌تر تبدیل شده‌اند.

حوادثی‌های یمن: توافق با آمریکا برای توقف حملات، شامل اسرائیل نمی‌شود

یک روز پس از توافق آتش‌بس حوثی‌های یمن با آمریکا، یکی از مقام‌های ارشد این گروه گفته است که این توافق به معنای توقف حمله به اسرائیل نیست. حوثی‌ها تأکید کرده‌اند که حملات به اسرائیل ادامه خواهد یافت.

مهدی مشاط، رییس شورای سیاسی حوثی‌ها در بیانیه‌ای گفته است حملات «ادامه خواهد یافت»، و وعده پاسخی «ویرانگر و دردناک» را داده است که «اسرائیل قادر به تحمل آن نخواهد بود.»

دونالد ترامپ رییس جمهور آمریکا، در جمع خبرنگاران در کاخ سفید گفت حوثی‌های یمن به او گفته‌اند که می‌خواهند جنگ را متوقف کنند.

ترامپ گفت او هم حرف حوثی‌ها را قبول کرده و دیگر آنها را بمباران نخواهد کرد و در مقابل، آن‌ها هم گفته‌اند که دیگر «کشتی‌ها را منفجر نمی‌کنند.»

با توافق آتش‌بس میان آمریکا که ششم ماه مه-۱۶ اردیبهشت اعلام شد، حوثی هم گفته‌اند حمله به کشتی‌ها را متوقف می‌کنند.

این توافق با میانجی‌گری عمان به دست آمد. محمد عبدالسلام، مذاکره‌کننده ارشد حوثی‌ها گفته است: «ما از طریق عمان درخواست‌هایی از آمریکا دریافت کردیم. آنچه تغییر کرده، موضع آمریکاست، نه موضع ما.» او با اشاره به اظهارات دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا مبنی بر اینکه حوثی‌ها تسلیم شده‌اند، گفت: «این آمریکا بود که عقب‌نشینی کرد، نه ما.»

به گفته محمد عبدالسلام، اعلام زودهنگام توافق از سوی آقای ترامپ «دلیل روشنی» است بر این که «او خود می‌داند این موضع، نشانه عقب‌نشینی است.»

در همین حال، عبد ملک عجری، عضو دفتر سیاسی حوثی‌ها، به خبرگزاری فرانسه گفت: «آبراه‌ها برای همه کشتی‌های بین‌المللی به جز کشتی‌های اسرائیلی امن است.»

ملک عجری گفت که «اسرائیل بخشی از این توافق نیست. این توافق تنها شامل کشتی‌های آمریکایی و سایر کشورها است.» محمد عبدالسلام، مذاکره‌کننده ارشد حوثی‌ها در گفت‌وگو با شبکه المسیره گفت: «حمایت ما از مردم فلسطین تغییری نکرده است.» بعد از حمله اسرائیل به غزه در بیش از یک سال و نیم قبل، حوثی‌های یمن اعلام کردند که در حمایت از فلسطینی‌ها، کشتی‌هایی را که با اسرائیل در ارتباطند هدف قرار خواهند داد. اخیراً با آغاز دوباره تهاجم اسرائیل به غزه، حملات حوثی‌ها هم از سر گرفته شد. حمله اسرائیل به غزه در واکنش به حمله هفتم اکتبر سال ۲۰۲۳ حماس به اسرائیل بود.

از زمان فروپاشی آتش‌بس در غزه، حوثی‌ها شلیک موشک به سوی اسرائیل را از سر گرفته‌اند. ارتش اسرائیل شامگاه دوشنبه پنجم ماه مه-۱۵ اردیبهشت، اعلام کرد که مواضع شورشیان حوثی را در بندر حدیده، در ساحل دریای سرخ یمن، با حملات هوایی هدف قرار داده است.

این حمله تنها یک روز پس از آن انجام شد که نیروهای انصارالله، معروف به شورشیان حوثی، موشکی را به سمت فرودگاه اصلی اسرائیل شلیک کردند؛ موشکی که در رویدادی نادر، از سامانه‌های دفاعی عبور کرد و به هدف اصابت کرد. یک مقام اسرائیلی که به دلیل نداشتن مجوز برای گفت‌وگو با رسانه‌ها خواست نامش فاش نشود، در گفت‌وگو با خبرگزاری فرانسه (AFP) تایید کرد که جنگنده‌های اسرائیلی به یمن حمله کرده‌اند.

به گفته حوثی‌ها، حملات دیگری نیز یک کارخانه سیمان را در منطقه باجل در استان الحدیده هدف قرار دادند. با این حال، آسوشیتدپرس به نقل از یک مقام دفاعی ایالات متحده گزارش داد که نیروهای آمریکایی در حملات روز دوشنبه اسرائیل به یمن مشارکت نداشتند. این مقام که خواسته است نامش فاش نشود، توضیح داد که این حملات بخشی از عملیات «سوار خشن / Rough Rider» نبوده است.

عملیات موسوم به «سوار خشن» توسط دولت جدید آمریکا از پانزدهم مارس-۲۵ اسفند آغاز شد و هدف اعلام‌شده آن، مقابله با حملات حوثی‌ها به کشتی‌های تجاری در دریای سرخ است.

در عوض یک مقام دیگر آمریکایی نیز اعلام کرد که ارتش ایالات متحده به‌طور جداگانه روز دوشنبه چندین حمله هوایی به صنعا، پایتخت یمن انجام داده است. این مقام هم به دلیل حساسیت موضوع، نخواست نامش فاش شود.

نصرالدین عامر، رئیس دفتر رسانه‌ای حوثی‌ها، در واکنش به این حملات اعلام کرد که حملات اسرائیل باعث عقب‌نشینی این شورشیان نخواهد شد و آن‌ها به این حملات پاسخ خواهند داد.

او تاکید کرد که حوثی‌ها حملات خود را تشدید خواهند کرد و تا زمانی که اسرائیل به جنگ در غزه پایان ندهد، هدف قرار دادن مسیرهای کشتیرانی و خود اسرائیل را متوقف نخواهند کرد.

در پی حمله موشکی روز یکشنبه چهارم مه حوثی‌ها، پروازها و رفت‌وآمدهای عادی در فرودگاه اصلی بین‌المللی اسرائیل برای مدتی کوتاه متوقف شد. در این حمله، چهار نفر به‌طور سطحی زخمی شدند. این نخستین بار از زمان آغاز جنگ در غزه بود که موشکی مستقیماً به محوطه فرودگاه اسرائیل اصابت می‌کرد.

با این که پروازها حدود یک ساعت بعد از حمله دوباره از سر گرفته شدند، اما این حمله ممکن است باعث شود بسیاری از خطوط هوایی که تازه پروازهایشان به اسرائیل را از نو آغاز کرده بودند، دوباره آن‌ها را لغو کنند.

حمله به فرودگاه بین‌المللی بن‌گوریون تنها چند ساعت پیش از آن انجام شد که کابینه اسرائیل طرح گسترش جنگ در غزه را تصویب کرد؛ طرحی که شامل تصرف کامل نوار غزه و باقی‌ماندن نیروهای اسرائیلی در این منطقه برای مدتی نامعلوم است.

با این حال، ارتش اسرائیل اعلام کرد که بندر الحدیده را روز دوشنبه هدف قرار داده است، چرا که شورشیان حوثی از این بندر برای دریافت سلاح و تجهیزات نظامی از ایران استفاده می‌کردند.

وزارت خارجه جمهوری اسلامی ایران روز دوشنبه ۵ مه-۱۵ اردیبهشت، با انتشار بیانیه‌ای انتساب حملات حوثی‌ها به تهران را رد کرد و آن را «گمراه‌کننده» خواند. این وزارتخانه با «بی‌اساس» خواندن ادعاها درباره ارتباط ایران با شورشیان در یمن، «اقدامات شجاعانه» حوثی‌ها در یمن را تصمیمی «مستقل» از سوی آن‌ها خوانده است.

با این حال، ارتش اسرائیل اعلام کرد که بندر الحدیده را روز دوشنبه هدف قرار داده است، چرا که شورشیان حوثی از این بندر برای دریافت سلاح و تجهیزات نظامی از ایران استفاده می‌کردند.

اسرائیل روز دوشنبه در حملات گسترده‌ای مناطقی از یمن از جمله فرودگاه بین‌المللی صنعا را هدف قرار داد. این فرودگاه در اختیار حوثی‌ها بود. جنگنده‌های اسرائیلی پس از صدور دستور تخلیه به این فرودگاه حمله کردند.

گفته می‌شود اسرائیل در این سلسله عملیات به شماری از جنگنده‌ها و زیرساخت‌های مرتبط با حوئی‌ها و مناطق تحت کنترل‌شان حمله کرده است.

محمد عبدالسلام گفته است: «کارخانه‌هایی که هدف قرار گرفتند، هیچ ارتباطی با امور نظامی ندارند» و اسرائیل از این ادعاها به‌عنوان «بهانه‌ای برای اقدامات غیراخلاقی، هدف قرار دادن غیرنظامیان و زیرساخت‌های عمومی» استفاده می‌کند.

حمله اسرائیل به فرودگاه صنعا، یک روز بعد از آن بود که یک موشک حوئی‌ها در نزدیکی فرودگاه بن‌گوریون در تل‌آویو منفجر شد. بنابراین گزارش‌ها، اسرائیل هواپیماهای یمنی را در فرودگاه بین‌المللی صنعا هدف گرفت.

مدیر فرودگاه بین‌المللی صنعا گفته است که حملات روز دوشنبه اسرائیل حدود ۵۰۰ میلیون دلار به این فرودگاه خسارت زده است. خالد الشعیف به یک رسانه تحت کنترل حوئی‌ها گفته است که ترمینال‌های این فرودگاه تخریب شده و خطوط هوایی یمن سه هواپیمایش را از دست داده و سه هواپیمای دیگر آن منهدم شده است.

تماس‌های غیرمستقیم برای برقراری این آتش‌بس، به‌دنبال هفته‌ها حملات شدید ایالات متحده به مواضع حوئی‌ها انجام شد؛ حملاتی که به گفته حوئی‌ها دست‌کم ۳۰۰ کشته بر جای گذاشته است.

پنتاگون، اعلام کرد که ایالات متحده از اواسط ماه مارس تاکنون، به بیش از ۱۰۰۰ هدف در یمن حمله کرده است.

یک مقام اسرائیلی به وبگاه روزنامه اسرائیل هیوم گفت: تصمیم ترامپ برای توقف حملات علیه حوئی‌ها (انصارالله یمن) ما را شوکه کرد. این مقام اسرائیلی افزود: «این خبر بسیار بدی برای اسرائیل بود، کاخ سفید گفته است که توضیح می‌دهد و ما منتظر هستیم.» شبکه ۲۴ اسرائیل نیز گزارش داد: اکنون پس از اعلامیه دونالد ترامپ مبنی بر آتش‌بس با حوئی‌ها، ظاهراً این بدان معناست که اسرائیل در مبارزه علیه حوئی‌ها تنهاست و تل‌آویو باید پس از هر موشکی که از یمن شلیک می‌شود، تصمیم بگیرد که آیا به حوئی‌ها حمله کند یا خیر؟

روزنامه «اسرائیل هیوم» نیز به اظهارات یک مقام انصارالله یمن مبنی بر این که حملات به سرزمین‌های اشغالی فلسطین متوقف نخواهد شد، استناد کرد و نوشت: «ران درمر» وزیر امور راهبردی، از نزدیکان نتانیا‌هو، روز چهارشنبه برای گفت‌وگو با مقامات آمریکایی به کاخ سفید خواهد رفت.

این روزنامه به نقل از یک مقام دولت اسرائیل که با دولت آمریکا در تماس است، نوشت: انتظار می‌رود کاخ سفید ظرف چند ساعت آینده توضیحاتی در مورد آتش‌بس بین آمریکا و انصارالله یمن منتشر کند که طرف اسرائیلی را نیز در بر خواهد گرفت.

این مقام دولت اسرائیل که به نام وی اشاره‌ای نشده است، افزود: هنوز مشخص نیست که آیا اسرائیل در توافقی که ترامپ چندی پیش اعلام کرد، گنجانده شده است یا خیر؟

در واکنش به اظهارات ترامپ، «یائیر کوزین» خبرنگار شبکه ۱۳ اسرائیل این سؤال را مطرح کرد که معنی عبارت «آن‌ها به ما گفتند که دیگر نمی‌خواهند بجنگند» چیست؟ یا چه کسی؟ و یعنی چه؟

این خبرنگار شبکه ۱۳ اسرائیلی افزود: «آیا آن‌ها (انصارالله یمن، متعهد به توقف حملات به اسرائیل شده‌اند؟ زیرا این در اظهارات ترامپ ذکر نشده است، و اگر نه، این به چه معناست که ایالات متحده در این زمینه اسرائیل را رها کرده است؟»

مارکو رویو وزیر خارجه آمریکا و مشاور موقت امنیت ملی ترامپ نیز که در این دیدار حضور داشت، گفت: حوئی‌ها گروهی هستند با سلاح‌های پیشرفته که کشتیرانی جهانی را تهدید می‌کردند، و هدف ما این بود که این تهدید متوقف شود. اگر قرار است این تهدید متوقف شود، ما هم می‌توانیم عملیات را متوقف کنیم. بنابراین فکر می‌کنم این تحول مهمی است.

ساعتی پیش از سخنان رییس‌جمهوری آمریکا، اسرائیل صنعا، پایتخت یمن، و فرودگاه بین‌المللی آن را هدف حملات هوایی قرار داد.

حماس با سفر ترامپ به خاورمیانه یک گروهان اسرائیلی-آمریکایی را آزاد کرد

در آستانه سفر دونالد ترامپ، رییس‌جمهور آمریکا به خاورمیانه، حماس یک گروهان اسرائیلی-آمریکایی به نام ادان الکساندر را آزاد کرد. حماس گفت این تصمیم را پس از گفت‌وگوهای مستقیم بین این سازمان و دولت آمریکا در قطر در روزهای اخیر گرفته است. تصور می‌شود ادان الکساندر که بیست و یک سال دارد، آخرین گروهان زنده آمریکایی باشد که در دست حماس بود. او حدود ۶۰۰ روز توسط حماس گروهان گرفته شده بود.

بنیامین نتانیا‌هو، نخست‌وزیر اسرائیل گفته است که آزادی این گروهان اسرائیلی-آمریکایی منجر به آتش‌بس یا آزادی زندانی‌های فلسطینی نمی‌شود. دفتر نخست‌وزیر اسرائیل در بیانیه‌ای اعلام کرد که این آزادی به دلیل حمایت رییس‌جمهور آمریکا و فشار نظامی ارتش اسرائیل در نوار غزه امکان‌پذیر شده است.

دفتر نخست‌وزیر اسرائیل، هم‌چنین گفته است که توسط آمریکا از قصد حماس برای آزادی این گروهان مطلع شده است. آزادی این گروهان در آستانه سفر دونالد ترامپ به خاورمیانه و به‌عنوان بخشی از تلاش‌ها برای دستیابی به توافق آتش‌بس در غزه و اجازه ورود کمک‌های بشردوستانه به این منطقه صورت گرفت.

قطر و مصر از آزادی این گروهان استقبال کردند. این دو کشور به‌همراه آمریکا در مذاکرات میان حماس و اسرائیل میانجی‌گری کرده‌اند.

آدام بولر، فرستاده ویژه ایالات متحده در این گفت‌وگوها از این اقدام به‌عنوان یک گام مثبت به جلو استقبال کرده است.

اسرائیل ۷۰ روز است که اجازه ورود هیچ‌گونه کمک بشردوستانه یا دارویی به غزه را نداده است. مقامات اسرائیلی پیش‌تر گفته بودند که نگرانند واشنگتن به توافقی برای آزادی تنها یک یا دو گروهان دست یابد. یک مقام ارشد حماس روز ۲۱ اردیبهشت ۱۴۰۴ - ۱۲ مه ۲۰۲۵، به پی‌سی گفت این گروه با هدف نشان دادن حسن نیت این اقدام را هم‌زمان با سفر روز سه‌شنبه آقای ترامپ صورت می‌دهد.

حماس هم‌چنین گفته در مسیر رسیدن به توافقی برای ورود مجدد کمک‌های انسان‌دوستانه به داخل غزه همکاری خواهد کرد. این مقام ارشد حماس گفته آزادی این گروهان به تعلیق حملات ارتش اسرائیل و متوقف شدن حملات هوایی ارتش نیاز دارد. ساعتی بعد دونالد ترامپ هم در شبکه اجتماعی خود خبر آزادی ادان الکساندر را اعلام کرد و از آن تحت عنوان «خبر عظیم» و «گامی به سوی حسن نیت» یاد کرد. ادان الکساندر متولد تل‌آویو در اسرائیل اما بزرگ شده نیوجرسی آمریکا است. او ۲۱ سال دارد و در هنگام حمله هفتم اکتبر حماس به خاک اسرائیل در خدمت هنگ ویژه ارتش اسرائیل بود که در مرز این کشور با غزه مستقر بودند و همان‌جا گروهان گرفته شد. آن حمله که طی آن حماس بیش از ۱۲۰۰ نفر را در خاک اسرائیل کشت و ۲۵۱ گروهان را با خود به غزه برد، سرآغاز جنگ از پاییز ۲۰۲۳ تا کنون شده است. گمان می‌رود که حماس هم‌چنان ۵۹ گروهان دیگر را در دست داشته باشد که گفته می‌شود ۲۴ نفر آن‌ها هنوز ممکن است زنده باشند. در میان گروهان‌های باقی مانده گمان می‌رود ۵ نفر شهروند آمریکا باشند که ادان الکساندر یکی از آن‌هاست.

عیدان الکساندر با مادر و پدرش

حماس عیدان الکساندر، گروهان اسرائیلی-آمریکایی را پس از ۱۹ ماه اسارت آزاد کرد. این جوان ۲۱ ساله آخرین گروهان آمریکایی زنده حماس بود. حماس روز دوشنبه ۱۲ مه، عیدان الکساندر را به کمیته بین‌المللی صلیب سرخ تحویل داد و صلیب سرخ او را به ارتش اسرائیل سپرد. این سرباز اسرائیلی که متولد و بزرگ‌شده نیوجرسی آمریکا است، پس از انتقال به خاک اسرائیل در یک پایگاه نظامی با خانواده‌اش دیدار کرد. در ویدیوهای منتشرشده، مادر این جوان اسرائیلی-آمریکایی او را در آغوش گرفته و می‌گرید. بنابر ویدیوهای منتشرشده، مردم در زادگاه او پس از شنیدن خبر آزادی‌اش شادی می‌کنند. الکساندر پس از دیدار با پدر و مادر و خواهر و برادرش برای انجام آزمایشات پزشکی و درمان با هلیکوپتر ارتش اسرائیل به یک بیمارستان منتقل شد. شبکه ۱۲ اسرائیل بدون ذکر منبع اعلام کرد که حال عمومی او «ضعیف» است. با این حال بنابر تصاویر منتشر شده از سوی ارتش اسرائیل، این جوان اگرچه رنگ‌پریده است، اما به نظر می‌رسد که روحیه خوبی دارد. حماس اعلام کرد که آزادی عیدان الکساندر به عنوان حسن نیت به دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا در آستانه سفر او به خاورمیانه انجام شده است.

دو مقام حماس هم‌چنین از مذاکرات مستقیم با نمایندگان دولت ترامپ برای دستیابی به توافقی آتش‌بس در غزه و آزادی گروهان‌ها خبر دادند. در تصاویر منتشر از الکساندر، او تابلویی در دست دارد که روی آن نوشته شده است: «متشکرم، رئیس‌جمهور ترامپ». با این حال، در پی آزادی این گروهان اسرائیلی-آمریکایی بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل طی پیام ویدیویی مدعی شد که آزادی عیدان الکساندر در نتیجه «فشار نظامی ارتش اسرائیل و فشار سیاسی آقای ترامپ» حاصل شده است. اگرچه اسرائیل برای آزادی عیدان الکساندر حملات به غزه را برای مدت کوتاهی متوقف کرد، اما به محض آزادی او حملات هوایی خود را از سر گرفت.

دفتر نخست‌وزیری اسرائیل اعلام کرد که توافقی برای توقف درگیری‌ها انجام نشده و هیچ زندانی فلسطینی نیز قرار نیست با آزادی عیدان الکساندر، از زندان‌های اسرائیل آزاد شود.

آزادی عیدان الکساندر در جریان مذاکرات چهارجانبه بین حماس، آمریکا، مصر و قطر حاصل شد. قطر و مصر آزادی الکساندر را گامی دلگرم کننده در جهت مذاکرات آتش بس جدید دانستند.

نحوه آزادی الکساندر و عدم ایفای نقش دولت اسرائیل در مذاکرات، انتقادات گسترده‌ای را متوجه بنیامین نتانیاهو و دولت او کرده است. استیو ویتکاف، فرستاده ویژه دونالد ترامپ در امور خاورمیانه که نقش اساسی در آزادی این گروگان ایفا کرد، روز دوشنبه در اسرائیل حضور داشت. در ویدیوهای منتشر شده، اوست که خبر آزادی عیدان الکساندر را به مادرش می‌دهد و پس از تماس تلفنی با این گروگان گوشی تلفن همراه را به مادرش می‌سپارد.

خانواده عیدان الکساندر ضمن قدردانی از دونالد ترامپ و استیو ویتکاف ابراز امیدواری کردند که این آزادی موجب تسریع در آزادی سایر گروگان‌ها شود. آن‌ها گفتند: «از دولت اسرائیل و تیم‌های مذاکره کننده می‌خواهیم که متوقف نشوند.» عینا زنگوکر، مادر «ماتان» که یکی از ۲۱ گروگانی که گفته می‌شود هنوز زنده هستند، گفت که نتانیاهو بقای سیاسی خود را به پایان جنگ ترجیح داده است.

او در بیانیه‌ای خطاب به دونالد ترامپ که با دیگر خانواده‌های گروگان‌ها خواند، گفت: «مردم اسرائیل پشت شما هستند. این جنگ را پایان دهید. همه را به خانه بازگردانید.»

آغاز دوباره حملات ارتش اسرائیل در نوار غزه و تصمیم دولت نتانیاهو به گسترش عملیات با انتقاد گسترده خانواده گروگان‌های اسرائیلی و حامیان‌شان روبه‌رو شده است. آن‌ها می‌گویند که این عملیات امیدها به زنده ماندن عزیزانشان را نقش بر آب می‌کند.

همچنین، اقدامات اسرائیل مبنی بر جلوگیری از ورود کمک‌های بشردوستانه به غزه با انتقادات گسترده بین‌المللی همراه شده است. بر اساس گزارش سامانه جهانی پایش گرسنگی (IPC)، نیم میلیون نفر در نوار غزه در آستانه قحطی قرار دارند و خطر قحطی فراگیر تا ماه سپتامبر بسیار جدی است.

در همین راستا، آدام بولر، فرستاده ویژه آمریکا، تصمیم حماس را «گامی مثبت رو به جلو» دانست و از این گروه خواست اجساد چهار شهروند دیگر آمریکایی را نیز تحویل دهد.

طرح جدید اسرائیل برای تخریب و اشغال غزه

به گفته مقامات اسرائیلی، طرحی که اسرائیل با نام رمز «ارابه‌های گیدئون»، با هدف «شکست کامل حماس» طراحی شده است. بر اساس این طرح، ارتش اسرائیل با چهار یا پنج لشکر زرهی و پیاده نظام به غزه حمله کرده و به تدریج بیش‌تر این منطقه را اشغال و در اختیار خواهد داشت.

بتزالی اسموتریچ، وزیر دارایی ملی‌گرای افراطی اسرائیل، گفت که اشغال دائمی خواهد بود و ارتش اسرائیل حتی در ازای آزادی اسرا عقب‌نشینی نخواهد کرد. یک مقام دفاعی اسرائیل گفت که اشغال دائمی فقط یک «آرزو» است.

تاکتیک مورد استفاده، تخریب گسترده خواهد بود. هم‌زمان با اشغال بخش‌هایی از غزه توسط ارتش اسرائیل، تمام ساختمان‌ها را تخریب کرده و برای از بین بردن شبکه‌های تونل‌ها، همان‌طور که قبلاً در رفح و شمال نوار غزه انجام داد، تلاش خواهد کرد.

ارتش اسرائیل قصد دارد نزدیک به ۲ میلیون فلسطینی را به منطقه رفح آواره کند، جایی که مجموعه‌هایی برای تحویل کمک‌های بشردوستانه در حال ساخت است.

بر اساس این طرح، تمام فلسطینی‌هایی که وارد منطقه بشردوستانه می‌شوند، غربالگری خواهند شد تا اطمینان حاصل شود که مسلح و عضو حماس نیستند.

این مجموعه‌ها توسط یک بنیاد بین‌المللی جدید و شرکت‌های خصوصی آمریکایی مدیریت خواهند شد، اگرچه مشخص نیست که این طرح پس از اعلام سازمان ملل و تمام سازمان‌های امدادی مبنی بر عدم همکاری با این طرح، چگونه عمل خواهد کرد.

تصمیم کابینه اسرائیل، حتی در داخل کشور بسیار بحث‌برانگیز شده است، به ویژه به این دلیل که مستلزم بسیج ۷۰۰۰۰ نیروی ذخیره است که اکثر آن‌ها از زمان حملات ۷ اکتبر بیش از ۳۰۰ روز خدمت کرده‌اند.

مقامات می‌گویند، ارتش اسرائیل نگران است که ۳۰ تا ۵۰ درصد نیروهای ذخیره حاضر نشوند.

اکثر خانواده‌های اسرای اسرائیلی به شدت با این عملیات مخالف هستند و می‌گویند که جان عزیزانشان را به خطر می‌اندازد.

نظرسنجی‌های اخیر نشان داد که ۶۰ تا ۷۰ درصد اسرائیلی‌ها با عملیات بزرگ برای اشغال غزه مخالف هستند و از توافق برای پایان دادن به جنگ و آزادی اسرا حمایت می‌کنند. نظرسنجی‌ها نشان داد که اکثریت اسرائیلی‌ها فکر می‌کنند نتانیاهو به دلایل سیاسی به جنگ ادامه می‌دهد.

یک مقام اسرائیلی گفت: «آمادگی‌ها برای این عملیات، فرصتی را تا پایان سفر رییس جمهور ترامپ به منطقه برای دستیابی به توافق تبادل اسرا و آتش بس فراهم می‌کند. در صورت عدم دستیابی به توافق، این عملیات پیش خواهد رفت.»

تظاهرات ضد دولتی مقابل پارلمان اسرائیل

پس از آن‌که کابینه امنیتی اسرائیل بامداد روز دوشنبه پنجم مه طرح‌هایی را برای تصرف کامل نوار غزه و ماندن در این منطقه برای مدت نامشخص تصویب کرد، اعتراضات ضد دولتی در اسرائیل آغاز شد.

صدها مخالف دولت اسرائیل با برگزاری تظاهراتی در مقابل ساختمان پارلمان این کشور خواستار امضای توافق با حماس برای آزادی گروگان‌های باقی‌مانده در غزه شدند.

پلیس اسرائیل با یورش به معترضانی که روز دوشنبه پنجم مه مقابل ساختمان کنست، پارلمان این کشور تجمع کرده و علیه کابینه اسرائیل شعار می‌دادند، آن‌ها را متفرق کرد.

تصمیم کابینه امنیتی اسرائیل برای تصرف کامل نوار غزه و ماندن در این منطقه برای مدت نامشخص که در صورت اجرای آن، عملیات این کشور در سرزمین‌های فلسطینی را به شدت گسترش می‌دهد احتمالاً با مخالفت‌های شدید بین‌المللی مواجه خواهد شد یکی از افرادی که در تجمع اعتراضی در مقابل ساختمان کنست شرکت کرده بود، گفت: «هیچ دلیلی برای ادامه این جنگ وجود ندارد. آن‌چه را که در یک سال و نیم گذشته نتوانستیم به دست بیاوریم اکنون نیز نمی‌توانیم به آن برسیم.»

«آن‌ها (دولت اسرائیل) فقط می‌خواهند نوار غزه را تحت کنترل خود داشته باشند و یک شهرک جدید در آن‌جا بسازند. آن‌ها در آن‌جا خواهند ماند، سربازان کشته خواهند شد و گروگان‌ها در کیسه‌های سیاه باز خواهند گشت. این همان چیزی است که اتفاق خواهد افتاد.» به گفته مقامات اسرائیلی، هدف از طرح جدید کابینه امنیتی اسرائیل، دستیابی به اهداف جنگی این کشور یعنی شکست حماس و آزادی گروگان‌های باقی‌مانده در غزه است. این اقدام همچنین صدها هزار فلسطینی را به جنوب نوار غزه سوق می‌دهد که احتمالاً بحران انسانی در این باریکه را تشدید می‌کند.

از زمانی که اسرائیل آتش‌بس در غزه را در اواسط ماه مارس زیرپا گذاشت، ارتش اسرائیل حملات جدیدی را در این باریکه آغاز کرد که منجر به کشته شدن صدها نفر شده است. بر اساس برآوردهای انجام شده، ارتش اسرائیل اکنون کنترل حدود ۵۰ درصد از غزه را در دست دارد. پس از آن که اسرائیل از ماه مارس مانع از انتقال کمک‌های انسان‌دوستانه به غزه شد، بحران گرسنگی و سوءتغذیه به‌ویژه در میان کودکان فلسطینی به سرعت رو به وخامت گذاشته است.

نتیجه‌گیری

در جنگ کنونی غزه نیز همان‌گونه که مشاهده می‌شود از دهه‌ها پیش دولت اسرائیل در راستای تضعیف مردم غزه و به خصوص نابودی فلسطین که در زمان کنونی کنترل غزه را در اشغال خود دارد. اسرائیل با حمایت آمریکا قصد دارد باریکه غزه را به شدت تحت کنترل و اگر بتواند خالی از سکنه کند و به گفته ترامپ یک مرکز گردشگری در آن‌ها برپا کند.

مرزهای خاکی و آبی این منطقه توسط دولت و ارتش اسرائیل محاصره شده است و تنها مرز خاکی این منطقه با مصر است که می‌توانست محل ارتباط این کشور با جهان خارج باشد که آن نیز با فشارهای اسرائیل بر دولت مصر بسته شده است.

در این شرایط، وضع زندگی اجتماعی آن‌قدر وخیم است که دولت اسرائیل بتواند به راحتی این منطقه را اشغال و تصرف نماید و یا این که خواست مردمی به آن سو برود که در بهترین حالت اداره نوار غزه را به دست تشکیلات خودگردان بسپارند.

احتمالاً اسرائیل به دو علت حملات جدید خود را با بمباران هوایی آغاز کرده است:

۱- تا آن‌جا که می‌تواند بقایای حماس را نابود و مردم را درمانده‌تر کند.

۲- اگر جنگ خاتمه یابد به احتمال زیاد صندلی ریاست از زیر پای نتان‌یا هو و حامیانش گرفته خواهد شد و شخص نخست وزیر در سطح داخلی و بین‌المللی به محاکمه کشیده خواهد شد.

در شرایط کنونی و حمایت‌های بی‌دریغ دولت‌ها از دولت اسرائیل و ارتش اسرائیل و در راس همه دولت دونالد ترامپ، دست کم در کوتاه‌مدت نمی‌توان شرایط خوبی برای مردم غزه تصور کرد. مگر این که جنبش‌های اجتماعی و در راس همه جنبش کارگری، آن نقش مهمی که در عرصه تولید نیازهای بشری در سطح جهانی دارد در سطح سراسری و دست کم در چندین کشور بزرگ اروپایی همانند سابق در دفاع از مردم ستم‌دیده فلسطین به‌طور جدی و پیگیر و هدفمند وارد منازعات سیاسی شود تا از یک سو دولت نسل‌کش اسرائیل را وادار به عقب‌نشینی و پاین جنگ وادار سازند و از سوی دیگر، مردم فلسطین با جرات بیش‌تری گروه‌های تروریست مذهبی همانند حماس به حاشیه برانند و بتوانند با قدرت سرنوشت خود و جامعه‌شان را مستقیماً به دست خویش رقم بزنند.

شنبه سوم خرداد ۱۴۰۴ - بیست و چهارم مه ۲۰۲۵